

PLINIO CUCCURIN, PREDsjedNIK UPRAVE TDR-a I ČLAN UPRAVE ADRISA

TDR ne zatvara pogone da bi netko od dioničara bio bogatiji

Poslodavac nudi u prosjeku 3,2 puta veće otpremnine u odnosu na prava zajamčena kolektivnim ugovorom, a za dvije trećine radnika na koje se odnosi ovaj socijalni program, to je i četiri puta više nego što je ugovorom predviđeno

Snježana Vujsić Sardelić

Unatoč činjenici da je Uprava povisila svoju ponudu za 240 zaposlenika TDR-ova pogona u Zagrebu, njihov pristanak na odlazak u Kanfanar još nije izvjestan premda je 350.000 kuna bruto otpremnine po zaposleniku više nego izdašna ponuda poslodavca. Ipak, Plinio Cuccurin, predsjednik

Uprave TDR-a i član Uprave Adrisa Grupe uvjeren je da će radnici shvatiti važnost projekta za budućnost duhanske industrije i će se Radničko vijeće odlučiti za idući korak iz ranije dogovorene sheme postupanja. Stoga je s velikim optimizmom govorio o budućnosti tvrtke iako neka pitanja nije htio šire elaborirati.

■ Radnici u Zagrebu tvrde da su odlukom o preseljenju stavljeni pred

gotov čin? Je li to točno?

Tvornica duhana Rovinj postala je većinski vlasnik TDZ-a 1998. godine. U sklopu objedinjavanja proizvodnih i marketinških službi došlo je do osnivanja TDR-a kojim je prestala djelatnost proizvodnje cigareta u TDZ-u i u Tvornici duhana Rovinj, a nastavljena je u novoj pravnoj osobi - TDR-u. TDZ je time 2003. prestao obavljati djelatnost proizvodnje cigareta i za-

pošljavati radnike. Radnici o kojima je riječ imaju ugovor o radu s TDR-om, a rad u Zagrebu je bio rad u jednom od dva pogona TDR-a koji se sada objedinjuju u novom pogonu u Kanfanaru. Objedinjavanjem pak ne nastaje višak radnika ni višak radnih mjesta, nego se svim zaposlenicima u pogonima Rovinj i Zagreb mjesto rada mijenja. Riječ ja dakako o Kanfanaru. **nastavak na str. 7**

Od Kanfanara ne odustajemo, proizvodnja počinje u lipnju

nastavak sa str. 1

■ Je li im važnost seljenja zaista dovoljno jasno obrazložena ili mislite da je protest u Zagrebu samo metoda pritiska da se dobije više novca?

Svi su radnici TDR-a već više od godine dana upoznati s potrebom preseljenja rada na novu lokaciju. To je i jedan od razloga zbog kojeg su zaposlenici u kolektivnom pregovaranju osigurali standarde radničkih prava i zaštite iznad onih propisanih Zakonom o radu. Cijela procedura donošenja odluke o novoj organizaciji rada na novoj lokaciji te utvrđivanje dobrovoljnih uvjeta za zaposlenike koji zbog osobnih razloga ne mogu mijenjati prebivalište, provedena je u suradnji s Radničkim vijećem, pri čemu su u proceduru bili uključeni sindikati, zborovi radnika i pregovarački tim.

Očito se zagovara rušenje sustava kolektivnog pregovaranja i rušenja rezultata Kolektivnog ugovora te rješavanje problema pritiscima. Do neke granice se to može shvatiti kao pritisak i stvaranja atmosfere da se strane vrte za pregovarački stol. No kada bi se i vratili na pregovore, onda naša ponuda može biti samo u granicama KU-a.

■ Ima tvrdnji da Upravi proizvodnja nije na prvome mjestu i da joj je motivacija osobno bogaćenje?

Svi naši dosadašnji rezultati i ponašanje apsolutno negiraju takve primisli. Ovdje se postavlja pitanje što učiniti - u potpunosti udovoljiti interesima grupe radnika koja čini manje od jedne trećine ukupno zaposlenih u TDR-u i dovesti se u opasnost da cijeli sustav proizvodnje duhana i cigareta ubrzo zapadne u teškoće ili se usredotočiti na osiguranje opstojnosti i zaposlenosti sustava. To nije pitanje za male ili velike dioničare jer su oni vjerojatno i dosada zaradili za svoju egzistenciju. To je pitanje naše odgovornosti za razvitak sustava proizvodnje duhana i cigareta u Hrvatskoj koji zapošljava više od 1400 radnika, a posredno i više tisuća zaposlenika. Nije cilj TDR-a zatvoriti pogone da bi netko od dioničara bio bogatiji, ali da bi proizvodnja duhana i cigareta u Hrvatskoj opstala i unaprijedila se, stalno se mora vršiti prilagodbe uvjetima otvorenog tržišta.

Kada bi sada posustali i postupali na način koji dio radnika TDR-a traži, vjerujte da bi i proizvodnja cigareta u RH otišla u povijest kao što je to primjerice bio slučaj u susjednoj Sloveniji i nekim drugim zemljama. Samo u posljednjih nekoliko godina u našem je okruženju zatvoreno više od 20 tvornica cigareta (Slovenija, Italija, Mađarska, Češka, Belgija...).

■ Je li točno da Uprava TDR-a više ne želi nastavak pregovora?

Kolektivni ugovor u našoj tvrtki jedan je od onih kojim su radnici dobili veća prava negoli igdje drugdje u Hrvatskoj. Istodobno, poslodavac ovim programom nudi u prosjeku 3,2 puta više otpremnine u odnosu na prava zajamčena KU-om, a za dvije trećine radnika na koje se odnosi ovaj socijalni program, to je i četiri puta više nego što je predviđeno KU-om.

Riječ je o ljudima srednje dobi koji teže pronalaze novi posao, osobito ne po uvjetima koje su imali u TDR-u: prosječna plaća u visini 7981 kune, božićnice u visini pola prosječne

Foto: SAŠA VIDZOR

Ne smijemo zaboraviti da na našem tržištu djeluju tri multinacionalne kompanije

Špekulira se da se TDZ zatvara ponajprije zbog vrijedne lokacije koju vlasnik navodno želi prodati? Kakav je vaš komentar na to?

To je zaštićena lokacija - spomenik kulture čiju prenamjenu prati primjena posebnih pravila. To stvarno nije razlog zatvaranja pogona u Rovinju i Zagrebu. Uostalom javnosti je poznato da smo tvrtka koja dodaje vrijenost onomu što je nasljedila ili kupila. Nismo tvrtka koja olako prodaje ono što je stekla, a u Kanfanar se selimo isključivo zbog ekonomskih razloga kako bismo racionalizirali proizvodnju, povećali produktivnosti i konkurentnu sposobnost za razdoblje koje je pred hrvatskom duhanskom industrijom. Nipošto ne smijemo zaboraviti da na našem tržištu djeluju tri globalne multinacionalne kompanije, a na ostalim našim važnim tržištima u konkurenciji smo sa šest najvećih svjetskih kompanija i još petnaestak proizvođača.

plaće, nagrada za vjernost svake godine u visini pola prosječne plaće, plaćeni dolasci i odlasci s posla, plaćeni topli obrok itd., što ih, na određeni način, stavlja u povoljniji položaj od radnika u drugim industrijama. Za potencijalne zaposlenike koji iskažu osobnu nemogućnost rada na novoj lokaciji predviđene su otpremnine u visini 55,7 prosječnih mjesečnih plaća u Hrvatskoj, što je 350.000 kuna bruto. Pritom ne treba zanemariti činjenicu da se tim zaposlenicima osigurava i naknada preko zavoda za zapošljavanje.

■ I što sad, koja su vaša očekivanja, kako će se sve ovo riješiti? Ulicom?

Uprava od seljenja u Kanfanar ne može odustati. Nadamo se da će Radničko vijeće u kojem su radnici TDR-a koji rade i na lokaciji u Zagrebu i na lokaciji u Rovinju donijeti razumnju odluku. Očekujemo da će biti napravljen popis zaposlenika koji ne prihvaćaju odlazak u Kanfanar kojima će se potom uručiti otkaz ugovora i ponuditi izmijenjen ugovor. Oni koji budu prihvatili posebne uvjete otpremnine, isplatić će im se, a za one koji ne prihvate, ne vidim drugu alternativu osim primjene odredaba Kolektivnog ugovora.

Za 20-30 ljudi osiguran je rad na lokaciji u Zagrebu, a radimo na tome da za još desetericu osiguramo rad u nekim drugim tvrtkama u Zagrebu.

Također ako u roku od dvije godine otvorimo neku djelatnost u Zagrebu, radnici iz zagrebačkog pogona imat će prednost pri zapošljavanju. Nadalje, ako netko od ljudi kojima smo osigurali radno mjesto želi uzeti otpremninu i otići, automatski ga zamjenjuje drugi zaposlenik, naravno pod uvjetom da ima odgovarajuću stručnu spremu.

■ Kad se zapravo tvornica u Kanfanaru otvara?

Prvi zaposlenici su na rad u Kanfanar prešli u rujnu, u sklopu radnji prihvata i montaže nove opreme. Do kraja lipnja pogon bi trebao proraditi planiranim kapacitetom, dok će pogoni Zagreb i Rovinj od siječnja sljedeće godine postupno smanjivati rad.

■ S kojim se tržištem računa jer će raspoloživi kapacitet u Kanfanaru biti jako povećan u odnosu na dosadašnje?

Riječ je o kapacitetu proizvodnje 20 tisuća tona (20 mlrd. cigareta), odnosno 30 tisuća tona za rad u tri smjene. Sadašnja nam je proizvodnja 15 tisuća tona, a kako težimo rasti i kako ćemo se boriti za tržište, tako kapacitet nije nerealan.

TDR je tradicionalno prisutan na

tržištima bivše Jugoslavije gdje i dalje ima vodeću poziciju s ukupno 25 posto tržišnog udjela. Primjerice, u BiH je udjel značajan, a i u SICG je stabilan unatoč činjenici da na тамошњем tržištu ne poštuju međudržavni sporazum zbog čega smo u ovoj godini platili 14 milijuna eura poreza više nego što smo trebali.

Od ove godine TDR je prisutan na više tržišta EU-a, i to u Češkoj, Slovačkoj, Austriji i Mađarskoj. Za sljedeće razdoblje računa se i na tržište Njemačke i Italije te tržišta Srednjeg i Bliskog istoka. Ondje smo proveli znatna istraživanja tržišta pa vjerujemo da će naša pozicija na tim tržištima u idućem razdoblju zacijelo jačati.

■ Kani li se u budućnosti ići na strateška partnerstva s multinacionalkama kako bi se na taj način bolje iskoristio veliki kapacitet, ali i bolje pokrivala tržišta?

TDR je otvoren za razgovore o strateškom partnerstvu koji podrazumijevaju osiguranje opstojnosti proizvodnje duhana i cigareta u Hrvatskoj. No na takva potencijalnog partnera još nismo naišli.

■ Hoće supstitut za Marlboro biti lansiran do kraja godine?

Može se reći da Avangard praktički samo što nije na tržištu. Riječ je o ne samo novom brendu, nego o potpuno novoj vrsti proizvoda koji se po svojim karakteristikama svrstava u premium klasu.

■ Hoće li i koliko gubitak licence utjecati na manji poslovni rezultat?

Licencu smo imali 12 godina i ona je predstavljala dopunu domaćem asortimanu cigareta te će se time osjetiti gubitak tog dijela posla. No učinili smo sve da se na našim rezultatima poslovanja to ne primijeti.

■ Gdje će Adris biti za pet godina od danas?

I dalje na vrhu u hrvatskom gospodarstvu, ali i značajan subjekt na tržištima regije.

■ Namjerava li se Adris širiti i u turističkom segmentu poslovanja preko novih investicijskih projekata ili je fokus na srednji rok isključivo na ulaganjima u destinacije Vrsar i Rovinj?

U ovom trenutku teško je odgovoriti na to pitanje. Vidjet ćemo što će donijeti budućnost.

Kontrola Tiska - mistifikacija TDR-ove moći

■ Kako komentirate prigovore da ste kontrolom Tiska, najvećega kanala distribucije za cigarete u Hrvatskoj, zapravo za blokirali konkurenciju? Hoće li Adris povećati ili smanjiti udjel u Tisku?

Bilo je puno mistificiranja i prisivalo nam se puno utjecaja na tržište koje nismo imali. Naime, od deset predstavnika u NO-u Tiska, mi imamo tri. U posljednjim se godinama razvila distribucija i preko drugih distributera o kojima se ne govori na takav način kao o nama. Jedan dio prigovora dolazi od konkurencije, što je i razumljivo i zato ne pridajemo tomu veliku važnost. To nije naš stil rada premda i mi imamo prigovora na način koji dio naše konkurencije djeluje na hrvatske institucije, tržište i kanale distribucije. No ne mislimo da o tome treba biti obaviještena šira javnost.

Zakon o turističkom zemljištu je napredak

■ Ipak, imate li komentar na prijedlog Zakona o turističkom zemljištu?

Svaki prijedlog zakona ima dobre i loše strane. U svakom slučaju ovo je napredak u odnosu na stanje u posljednjih četiri godine jer su investicije bile zamrle. Smatram da bi zakonodavac paralelno sa zakonom trebao propisati kriterije i mjerila za utvrđivanje naknada za korištenje onog zemljišta koje nije uneseno u društveni kapital ondašnjih poduzeća. Time će se tvrtkama osigurati stalnost i vjerodostojnost troškovne strane za korištenja zemljišta kojem nisu vlasnici. Tim zakonom te dopunom Zakona o vlasništvu bit će uspostavljene jasne osnove za utvrđivanje, tj. identifikiranje titulara vlasništva zemljišta i ostalih nekretnina koje su stečene valjanim pravnim osnovama. Točnije, konačno će se utvrditi koje je zemljište bilo izuzeto iz društvenoga kapitala poduzeća koja su išla u pretvorbu.

Adris je spreman za iskorak u nove djelatnosti

■ Kompanija ima vrlo visoke iznose kratkotrajne imovine - oko 2 milijarde kuna - što je iznimno kvalitetna poluga za rast i razvoj. Zbog toga se stalno očekuje jači iskorak Adrisa u akvizicijama na hrvatskom tržištu i šire, čak su se spominjale tvrtke iz različitih sektora za koje je Adris navodno bio zainteresiran. Planira li se uopće taj iskorak?

Mogu samo potvrditi čvrstu namjeru i spremnost Adrisa da izvrši snažan iskorak u nove segmente poslovanja.